

**VALSTYBĖS ĮMONĖS
“LIETUVOS PRABAVIMO RŪMAI”
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL PLANINIŲ IR NEPLANINIŲ PATIKRINIMŲ ATLIKIMO APRAŠO
PATVIRTINIMO**

2017 m. balandžio 21 d. Nr. (1.6)1-18
Druskininkai

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 36⁴ straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 2 punktu, 16 straipsnio 3 dalies 6 punktu, 16 straipsnio 4 dalimi:

1. T v i r t i n u naujos redakcijos Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų, atliekant valstybinę tauriųjų metalų ir brangakmenių priežiūrą, aprašą (pridedamas).

2. N u r o d a u Lietuvos Respublikos tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros pareigūnams, atliekantiems ūkio subjektų vykdomos veiklos su tauriaisiais metalais ir brangakmeniais tikrinimus, vadovautis šiuo įsakymu patvirtintu aprašu ir prioritetu laikyti ūkio subjektų konsultavimą ir metodinės pagalbos teikimą.

3. Šis įsakymas skelbiamas teisės aktų registre ir Lietuvos prabavimo rūmų interneto svetainėje;

4. L a i k a u n e g a l i o j a n č i o m i s 2015 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. 76 patvirtintas Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų, atliekant valstybinę tauriųjų metalų ir brangakmenių priežiūrą, taisyklės.

Direktorius

Gintautas Bagotyrus

**VALSTYBĖS ĮMONĖS „LIETUVOS PRABAVIMO RŪMAI“
ŪKIO SUBJEKTŲ VEIKLOS PLANINIŲ IR NEPLANINIŲ PATIKRINIMŲ, ATLIEKANT
VALSTYBINĘ TAURIJŲ METALŲ IR BRANGAKMENIŲ PRIEŽIŪRĄ, APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybės įmonės „Lietuvos prabavimo rūmai“ (toliau – LPR) Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų, atliekant valstybinę tauriųjų metalų ir brangakmenių priežiūrą, aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja ūkio subjektų veiklos su tauriaisiais metalais ir brangakmeniais (toliau – ūkio subjektai), planinių ir neplaninių patikrinimų (toliau – patikrinimai) atlikimo pagrindus, tvarką, terminus ir įforminimą.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nuostatomis bei šiame įstatyme nustatytais ūkio subjektų veiklos priežiūros principais, Lietuvos Respublikos tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros įstatymo, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 511 „Dėl institucijų atliekamų priežiūros funkcijų optimizavimo“.

3. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme, Lietuvos Respublikos tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros įstatyme vartojamas sąvokas.

4. Patikrinimus atlieka Lietuvos Respublikos tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros pareigūnai – LPR darbuotojai (toliau – pareigūnai), kuriems LPR direktorius paveda atlikti patikrinimus.

5. Patikrinimai atliekami vadovaujantis minimalios ir proporcingos priežiūros naštos, nediskriminavimo, planavimo, viešumo, metodinės pagalbos teikimo principais.

6. Viešumo principas netaikomas, jeigu informacijos atskleidimas trukdytų siekti ūkio subjektų veiklos priežiūros tikslų arba gali būti pažeisti kituose teisės aktuose nustatyti konfidencialumo reikalavimai.

II. PLANINIŲ PATIKRINIMŲ ATLIKIMO PAGRINDAI IR TERMINAI

7. Ūkio subjektų patikrinimai gali būti planiniai ir neplaniniai.

8. Planinių patikrinimų pirminis tikslas – užtikrinti nustatytos tvarkos, verstis veikla su tauriaisiais metalais ir brangakmeniais bei jų gaminiais, sąlygų laikymosi (toliau – veiklos) atitiktį teisės aktų reikalavimams bei teikti metodinę pagalbą ūkio subjektams.

9. Planiniai įmonių patikrinimai atliekami pagal LPR direktoriaus patvirtintą ūkio subjektų tikrinimų planą.

10. Patvirtintas planinių patikrinimų planas ir jo pakeitimai skelbiami LPR interneto svetainėje.

11. Paskelbtame patvirtintame planinių patikrinimų plane nurodoma planuojamo atlikti patikrinimo terminas (kalendorinių metų ketvirtis ar kalendorinis mėnuo), pagrindas, trukmė, dalykas ir pateikiamas preliminarus dokumentų, kuriuos turės pateikti ūkio subjektas, sąrašas.

12. Planiniai ūkio subjekto vienos (tos pačios) veiklos vietos patikrinimai atliekami ne dažniau nei kartą per pusmetį. Pirmaisiais metais po ūkio subjekto įrašymo į Ūkio subjektų, kurie verčiasi su tauriaisiais metalais ir brangakmeniais susijusia veikla, sąrašą, 6 mėnesius planiniai ūkio subjekto patikrinimai neatliekami.

13. Planinio patikrinimo trukmę nustato LPR direktorius.

III. NEPLANINIŲ PATIKRINIMŲ ATLIKIMO PAGRINDAI IR TERMINAI

14. Neplaniniai ūkio subjektų patikrinimai atliekami LPR direktoriaus ar jo įgalioto asmens motyvuotu sprendimu šiais atvejais:

14.1. gavus kito kompetentingo viešojo administravimo subjekto rašytinį motyvuotą prašymą atlikti ūkio subjekto veiklos patikrinimą;

14.2. turint informacijos ar kilus pagrįstų įtarimų apie galimą ūkio subjekto veiklą, kuri gali prieštarauti teisės aktams ar neatitikti teisės aktų reikalavimų:

14.2.1. paskutinio ūkio subjekto veiklos patikrinimo metu nustatyti galiojančių teisės aktų, reglamentuojančių veiklą, pažeidimai;

14.2.2. ūkio subjektas, pateikęs veiklos deklaraciją, per teisės aktų nustatytą terminą, nepateikia LPR atsakomybės ženklo pavyzdžio;

14.2.3. ūkio subjektas, įpareigotas patikslinti veiklos deklaraciją, per teisės aktų nustatytą terminą to nepadaro;

14.2.4. deklaruoja vykdomą veiklą, tačiau pateikia „nulinę“ statistinę deklaraciją;

14.2.5. muitinės duomenimis, importuoja tauriųjų metalų gaminius, tačiau nedeklaruoja prekybos gaminiais;

14.2.6. kiti atvejai, turint informacijos ar kilus pagrįstų įtarimų apie galimą ūkio subjekto veiklą, kuri gali prieštarauti teisės aktams ar neatitikti teisės aktų reikalavimų.

14.3. siekiant užtikrinti, kad buvo pašalinti ūkio subjekto ankstesnio veiklos sąlygų laikymosi patikrinimo metu nustatyti teisės aktų pažeidimai ir įgyvendinti priimti sprendimai (nėra duomenų apie ūkio subjektui duoto nurodymo pašalinti nustatytus veiklos pažeidimus įvykdymą per nustatytą terminą);

14.4. jei neplaninio patikrinimo atlikimo pagrindą nustato įstatymas ar Vyriausybės priimtas teisės aktas.

15. Ūkio subjekto veiklos neplaninis patikrinimas pagal gautą anoniminį skundą dėl konkretaus ūkio subjekto veiksmų ar neveikimo atliekamas LPR direktoriaus ar jo įgalioto asmens motyvuotu sprendimu.

16. Neplaninio patikrinimo trukmę nustato LPR direktorius, atsižvelgdamas į neplaninio patikrinimo pagrindą ir apimtį.

17. Apie neplaninius patikrinimus ūkio subjektai iš anksto nėra informuojami, apie juo nėra skelbiama LPR interneto svetainėje.

Neplaninių patikrinimų metu tikrinami ūkio subjekto veiklos vietoje rasti taurieji metalai ir brangakmeniai, jų gaminiai, pusgaminiai, atliekos ir (arba) laužas arba vertybės, kurios nurodomos kaip taurieji metalai, brangakmeniai, jų gaminiai, pusgaminiai, atliekos ir (arba) laužas, arba jų pavyzdžiai ir teisės aktų nustatyti dokumentai, kuriuos ūkio subjektai turi turėti savo su tauriaisiais metalais ir brangakmeniais susijusios veiklos vietose.

IV. PLANINIŲ IR NEPLANINIŲ PATIKRINIMŲ ATLIKIMAS IR REZULTATŲ ĮFORMINIMAS

18. Ūkio subjekto veiklos patikrinimas atliekamas pareigūnui turint LPR direktoriaus ar jo įgalioto asmens pasirašytą pavedimą, kurio forma patvirtinta LPR direktoriaus įsakymu. Su pavedimu pasirašytinai supažindinamas tikrinamos ūkio subjekto vadovas, jo įgaliotas asmuo ar patikrinime dalyvaujantis ūkio subjekto darbuotojas.

19. Patikrinimą atliekantis pareigūnas kartu su pavedimu atlikti patikrinimą turi turėti ir ūkio subjekto atstovui parodyti Darbuotojo pažymėjimą.

20. Patikrinimą atliekantys pareigūnai turi teisę:

20.1. ūkio subjekto darbo metu patekti į patalpas, kuriose įmonė vykdo savo veiklą;

20.2. tikrinti visus dokumentus, susijusius su tauriaisiais metalais ir brangakmeniais;

- 20.3. gauti iš ūkio subjekto informaciją, dokumentus bei rašytinius paaiškinimus dėl tikrinamojo dalyko;
- 20.4. įpareigoti ūkio subjektą pašalinti nustatytus veiklos su tauriaisiais metalais ir brangakmeniais sąlygų laikymosi pažeidimus ir (arba) jų atsiradimo priežastis;
- 20.5. pasinaudoti kitomis teisės aktuose numatytomis teisėmis.
21. Patikrinimą atliekantys pareigūnai privalo:
- 21.1. vadovautis teisės aktais, reglamentuojančiais veiklą su tauriaisiais metalais ir brangakmeniais reikalavimus;
- 21.2. pavedime nurodytu laiku ir apimtimi tinkamai atlikti patikrinimą;
- 21.3. tikrinimo rezultatus įforminti aktu;
- 21.4. tikrinimo metu viešai neskelbti nuomonės apie numanomas tikrinimo rezultatus;
- 21.5. neatskleisti gautos informacijos, kuri yra ūkio subjekto komercinė paslaptis.
22. LPR direktoriaus pavedimu, pradėjus ūkio subjekto tikrinimą, patikrinimui atlikti gali būti skiriamas papildomas pareigūnas arba vienas pareigūnas pakeistas kitu:
- 22.1. kai, atsižvelgus į tikrinimo sudėtingumą, tikrinimo mastą bei kitas aplinkybes, paaiškėja, kad nėra galimybės per pavedime nurodytą laiką atlikti tikrinimą;
- 22.2. išaiškėjus aplinkybėms, galinčioms sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktą;
- 22.3. atlikti patikrinimą įpareigotas pareigūnas negali atlikti patikrinimo dėl laikinojo nedarbingumo ar kitos pateisinamos priežasties.
23. Tikrinimo laikas (trukmė) LPR direktoriaus ar jo įgalioto asmens sprendimu gali būti pratęstas, jei:
- 23.1. ūkio subjektas nepateikia arba pateikia ne laiku tikrinimui atlikti reikalingus dokumentus;
- 23.2. ūkio subjektas nepateikia paaiškinimų, būtinų tikrinimui atlikti;
- 23.3. ūkio subjektas nepašalina priežasčių, trukdančių pareigūnui tinkamai atlikti pareigas;
- 23.4. pareigūnas, atliekantis tikrinimą, laikinai nedarbingas;
- 23.5. atsirado aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti rengiant ūkio subjekto tikrinimo pavedimą.
24. Pareigūnas, atvykęs pas ūkio subjektą atlikti tikrinimą, privalo ūkio subjekto pateiktame valstybinių kontrolės institucijų pareigūnų atliekamų tikrinimų registravimo žurnale įrašyti LPR pavadinimą, savo vardą, pavardę, pareigas, tikrinimo tikslą, datą, o baigęs tikrinimą – tikrinimo akto datą ir numerį arba trumpą tikrinimo išvadą ir pasirašyti.
25. Tikrinime dalyvaujantys asmenys turi būti išklausomi, jie gali teikti savo rašytines pastabas dėl tikrinamo dalyko. Tikrinimą atliekantis pareigūnas apie gautas rašytines pastabas turi pažymėti tikrinimo akte ar pridėti jas prie tikrinimo akto.
26. Patikrinimas atliekamas pagal patikrinimo akto formoje nustatytą baigtinį tikrinimo aspektų sąrašą ir laikomas baigtu, kai surašomas ir tinkamai įforminamas patikrinimo aktas.
27. Atlikęs patikrinimą, pareigūnas surašo LPR direktoriaus patvirtintos formos patikrinimo aktą.
28. Patikrinimo aktas surašomas trimis egzemplioriais: vienas patikrinimo akto egzempliorius paliekamas tikrinamam ūkio subjektui (atsakingam asmeniui), antrasis – LPR atsakingam darbuotojui, trečiasis – (vienam iš) tikrinimą atlikusiam pareigūnui.
29. Patikrinimo aktas surašomas aiškiai, suprantamai, visi įrašai jame turi būti tikslūs, teiginiai pagrįsti dokumentais bei kitais duomenimis. Pažeidimo esmė išdėstoma aiškiai ir tiksliai, vadovaujantis įstatymais ar kitais teisės aktais, kurie galioja pažeidimo padarymo metu.
30. Už patikrinimo atlikimą ir rezultatų įforminimą atsako tikrinimą atlikęs ir patikrinimo aktą surašęs pareigūnas (pareigūnai).
31. Su tikrinimo aktu pasirašytinai supažindinamas tikrintos ūkio subjekto vadovas, jo įgaliotas asmuo ar kitas patikrinime dalyvavęs ūkio subjekto darbuotojas. Jei pasirašantis nesutinka su akto turiniu arba jo dalimi, prieš parašo rekvizitą parašo: „Pastabos pridedamos“, o pastabas surašo atskirame lape.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32. LPR, atlikdama patikrinimus, konsultuoja ūkio subjektus savo kompetencijos klausimais ir atlieka kitus prevencinius veiksmus, skirtus užkirsti kelią galimiems teisės aktų pažeidimams, o poveikio priemonės taiko kaip paskutinę priemonę.

33. Tikrinimų dokumentai saugomi teisės aktų, reglamentuojančių dokumentų tvarkymą ir saugojimą, nustatyta tvarka.

34. Pasikeitus įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų, Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymų ir kitų teisės aktų nuostatoms, jomis būtina vadovautis iš karto, nelaukiant šių Taisyklių pakeitimų ar papildymų.

35. Pareigūnai, pažeidę Aprašą, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.
